

**DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
WE WROCŁAWIU**

**MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ OSÓB
STARSZYCH**

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE
ZA LATA 2019-2025

Opracowanie zestawienia: A. Wardzińska

DLA TERAPEUTY

Aktywizator seniorów : scenariusze zajęć I

Małgorzata Brzezińska, Małgorzata Graczkowska, Anna Kwaśniewska.

Warszawa : Difin, 2024.

Poradnik zawiera: - zaktualizowane **scenariusze zajęć**, wpisujące się w główny temat danego bloku. Ponadto, odpowiadając na praktyczne zapotrzebowanie profesjonalistów pracujących z seniorami, dodano dwa całkiem nowe moduły tematyczne dotyczące świąt obecnych w kalendarzu; - propozycje konkretnych zajęć, pomysły na zajęcia skierowane **do osób starszych o różnych możliwościach intelektualnych i psychoruchowych**; - scenariusze zajęć do pracy z seniorami zarówno **w stacjonarnych domach pomocy społecznej** czy **zakładach opiekuńczo-leczniczych**, jak i w placówkach oraz instytucjach oferujących zajęcia pozostającym w swoich domach seniorom, takich jak **dzielne domy pomocy, kluby seniora, domy kultury, uniwersytety trzeciego wieku, fundacje**, a także stowarzyszenia korzystające ze środków unijnych.

ZAMÓW W DBP

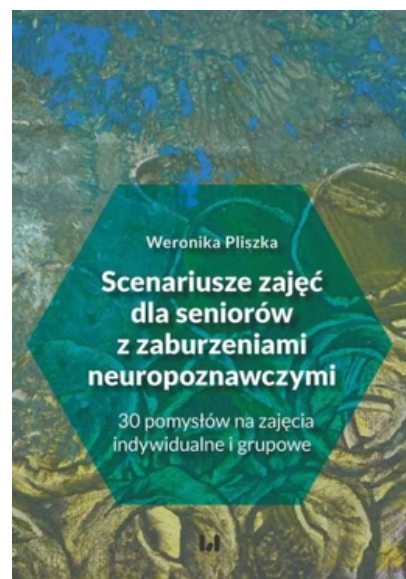
Scenariusze zajęć dla seniorów z zaburzeniami neuropoznawczymi :

30 pomysłów na zajęcia indywidualne i grupowe /

Weronika Pliszka.

Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2024.

Scenariusze zajęć w dostępny i łatwy sposób pomogą w znalezieniu najlepszej formy aktywizacji seniorów z zaburzeniami neuropoznawczymi. Ułatwią nawiązanie kontaktu oraz wyjaśnią i nadadzą kierunek **pracy terapeutycznej**. Autorka jasno i szczegółowo wyjaśnia, jak przeprowadzić zajęcia, aby zainteresować i zaktywizować swojego podopiecznego. **Metoda Montessori Senior**, której inspiracje widoczne są w treści podręcznika, jest metodą przyjazną, opartą na **uważności i życzliwości**, jaką należy obdarzyć seniora podczas pracy. Przedstawione pomysły sprawdzą się w pracy grupowej oraz podczas zajęć indywidualnych na przykład w zaciszu domowym. Scenariusze zostały podzielone na trzy grupy tematyczne.

ZAMÓW W DBP

DLA TERAPEUTY

Terapia zajęciowa w geriatric /

Edyta Janus, Aneta Bac, Aleksandra Kulis, Agnieszka Smrokowska-Reichmann.

Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022.

ZAMÓW W DBP

W II edycji podręcznika, tak jak poprzednio, przedstawiono proces starzenia się w odniesieniu do sfery psychologicznej i społecznej, wyjaśniono specyfikę **nowoczesnej terapii zajęciowej** oraz pokazano możliwości jej stosowania w pracy z osobami starszymi. Książka ma także **wymiar praktyczny**. Uwzględnia kliniczne aspekty terapii zajęciowej w geriatric, wskazuje **narzędzia oceny stanu pacjenta geriatricznego** i zawiera **przykłady metod pracy z seniorami** zarówno sprawnymi poznawczo, jak i mającymi ograniczenia w tym zakresie. Prezentuje również konkretne strategie i rozwiązania, które można zastosować w pracy z osobami starszymi **w różnych stadiach demencji**. Nowe wydanie rozszerzono o charakterystykę wybranych **chorób otępiennych** oraz metody pracy z seniorami w postępującej demencji, tj. zajęcia oparte na koncepcji **Marii Montessori** i zajęcia grupowe realizowane zgodnie z założeniami metody **TimeSlips™**.

Terapia i animacja w pracy z seniorami /

Małgorzata Kospin.

Łódź : czas-seniora.pl, 2021.

Jeśli nie masz pomysłu na **zajęcia terapeutyczne** czy **animacyjne w pracy z seniorami**.

Jeśli nie masz czasu, szukać nowych pomysłów na zorganizowanie zajęć.

Jeśli chcesz, zaktywizować swoich seniorów.

Jeśli chcesz, ciekawie i nowocześnie prowadzić zajęcia terapeutyczne. W tej książce znajdziesz:

- **120 gier i zabaw**
- **ćwiczenia integracyjne**
- **ćwiczenia muzyczne**
- **ćwiczenia/gry/zabawy**
- **ćwiczenia plastyczne**
- **zabawy DIY**
- inne gry i zabawy.

Pomoże ci to ciekawie i nowocześnie przeprowadzić zajęcia terapeutyczne i animacyjne w twojej placówce.

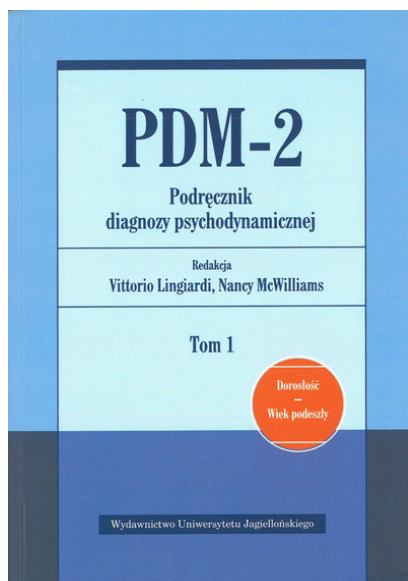
ZAMÓW W DBP

DLA TERAPEUTY

PDM-2 : podręcznik diagnozy psychodynamicznej. T. 1 / redakcja Vittorio Lingiardi, Nancy McWilliams.

Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, © copyright 2019.

Pierwszy tom PDM-2 jest poświęcony **funkcjonowaniu osobowości i problemom psychicznym w okresie dorobosci oraz w wieku podeszlym**. U osób doroslych osobowosc jest oceniana przed funkcjonowaniem psychicznym, u osób starszych natomiast kolejnosc ta jest odwrotna, poniewaz ocena adaptacji do róznych aspektów starzenia się (oś M) staje się w tym okresie wazniejsza niz ocena tendencji osobowosciowych (oś P). **PDM-2 jest pierwszym systemem klasyfikacyjnym uwzględniającym specyfykę wieku podeszłego**. Ze wzgledu na niedostatek badan psychodynamicznych dotyczacych tego stadium zycia, czesc ta w duzej mierze opiera się na obserwacjach klinicznych.

[ZAMÓW W DBP](#)

Wspieranie sprawności językowej i komunikacyjnej seniorów w perspektywie logopedii gerontologicznej / Agnieszka Ogonowska.

Kraków : Wydawnictwo Edukacyjne, 2019.

Publikacja obejmuje problematykę badan i oddzialywan gerontologopedycznych dotyczacych wspierania **sprawności językowej i komunikacyjnej seniorów** starzejacych się fizjologicznie lub tez z niewielką deterioryzacją poznawczą. Książka zamieszczona w teczce wraz z **kartami diagnozy** pozwala lepiej przystosować się do statusu seniora/ki oraz wypracować efektywne formy komunikacji z otoczeniem społecznym.

[ZAMÓW W DBP](#)

DLA TERAPEUTY

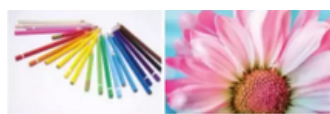
Seria *Terapia zajęciowa - scenariusze zajęć* / *Małgorzata Kospin.*

Łódź : czas-seniora.pl, 2019-2020.

Terapia zajęciowa –
scenariusze zajęć

wiosna

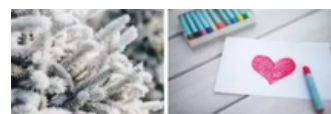
Terapia zajęciowa –
scenariusze zajęć

lato

Terapia zajęciowa –
scenariusze zajęć

jesień

Terapia zajęciowa –
scenariusze zajęć

zima

W każdej książce znajdziesz **15 gotowych scenariuszy** na konkretną porę roku. Każdy ze scenariuszy ma **od 4 do 6 zabaw i gier co daje około 75 gier i zabaw** jakie możemy przeprowadzić z seniorami. Każde z nich dopasowane są do wieku i możliwości seniorów. W książce znajdziemy **zadania grupowe** jak i **indywidualne**. Każde z nich możemy modyfikować by jeszcze lepiej odpowiadać na potrzeby seniorów z którymi pracujesz. "Terapia zajęciowa - scenariusze zajęć" to pomoc dla seniora i terapeuty czy opiekuna.

ZAMÓW W DBP

DLA PRACUJĄCYCH Z OSOBAMI W PODESZŁYM WIEKU

Artykuły z Bazy EDUKACJA za lata 2024-2025

Szymański, Piotr A. (2025), **Kształcenie i rozwój umiejętności artystycznych wśród seniorów**
Geragogika kultury.

[ZAMÓW W DBP](#)

Golat, Rafał (2024), **Polityka senioralna a działalność bibliotek**

W ustawie z 11 września 2015 r. o osobach starszych pojawia się pojęcie polityki senioranej. W artykule wskazano jak działalność bibliotek wpisuje się w realizację polityki senioranej, m.in. poprzez tworzenie i funkcjonowanie uniwersytetów trzeciego wieku.

[ZAMÓW W DBP](#)

Kovalenko, Olena (2024), **Przygotowanie psychologiczne pracowników socjalnych do pracy z seniorami : kształcenie przez całe życie**

Artykuł analizuje przygotowanie psychologiczne pracowników socjalnych do pracy z osobami starszymi w kontekście trzech etapów: selekcji kandydatów na studia z zakresu pracy socjalnej, przygotowania podczas studiów oraz doskonalenia psychologicznego w trakcie pracy zawodowej.

[ZAMÓW W DBP](#)

Czytaj
online

Piotrowska, Sara (2024), **Rola terapeuty zajęciowego w zachowaniu sprawności biopsychospołecznej osób starszych**

W artykule przedstawiono fizjologiczne i psychologiczne aspekty procesu starzenia się. Zaprezentowano rolę terapeuty zajęciowego w aktywizacji i rehabilitacji seniorów. Podano przykładowe metody usprawniania biopsychospołecznego osób starszych.

[ZAMÓW W DBP](#)

DLA PRACUJĄCYCH Z OSOBAMI W PODESZŁYM WIEKU

Artykuły z Bazy EDUKACA z 2023 roku

Orchowska, Aleksandra (2023), **Aktywizacja językowo-poznawcza osób w podeszłym wieku na przykładzie zajęć w Prozdrowotnym Klubie Seniora**

Autorka omawia propozycje ćwiczeń językowo-poznawczych, skierowanych do grupy seniorów w wieku powyżej 65. roku życia.

[ZAMÓW W DBP](#)

Załustowicz, Aleksandra (2023), **Aktywny senior : animacja w pracy z seniorami**

Prezentowano niektóre metody i techniki przydatne w pracy z seniorami, takie jak: decoupage, malowanie po numerach, zajęcia muzyczne, gry planszowe, trening poznawczy.

[ZAMÓW W DBP](#)

Ostrowska-Cichy, Monika (2023), **Ciasteczko wdzięczności okraszone testem literackim**

Zajęcia przeznaczone dla dzieci powyżej 9 roku życia oraz seniorów, placówek wsparcia dziennego. Scenariusz zajęć biblioterapeutycznych rozwijający umiejętność wyrażania wdzięczności.

[ZAMÓW W DBP](#)

Struzikowska-Marynicz, Urszula (2023), **Interwencja kryzysowa w sytuacji przemocy wobec osób starszych**

Artykuł dotyczy zjawiska przemocy wobec seniorów. Na przykładzie studium przypadku przedstawiono formy przemocy, etapy interwencji kryzysowej w sytuacji przemocy oraz zasady skutecznej pomocy krzywdzonym seniorom.

[ZAMÓW W DBP](#)

Sitarz, Olga (2023), **Nowelizacja ustawy o przemocy domowej z perspektywy pokrzywdzonego seniora**

Redefinicja pojęcia przemocy. Prawa i dobra osobiste. Narzędzia prawne reagujące na przemoc.

[ZAMÓW W DBP](#)

DLA PRACUJĄCYCH Z OSOBAMI W PODESZŁYM WIEKU

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2023 roku

Struzikowska-Marynicz, Urszula (2023), **Praca z seniorem w żałobie : wsparcie i pomoc psychologiczna po stracie**

Przedstawiono specyfikę przeżywania okresu żałoby u seniorów. Wskazano mechanizmy obronne jakie mogą się pojawiać w tym okresie. Podano przykład wsparcia seniora w żałobie z wykorzystaniem terapii Volkena.

[ZAMÓW W DBP](#)

Wieczorek, Łukasz (2023), **Używanie alkoholu, substancji psychoaktywnych i uprawianie hazardu wśród seniorów**

Celem artykułu jest ocena rozpowszechnienia i wzorów używania alkoholu, substancji psychoaktywnych i uprawiania hazardu wśród seniorów w Polsce.

[ZAMÓW W DBP](#)

Czytaj
online

Leszko, Magdalena (2023), **W jaki sposób biologia i hormony wpływają na psychikę osób starszych?**

Omówiono wpływ biologicznego starzenia się na funkcjonowanie człowieka. Podano praktyczne wskazówki dla psychologów do pracy terapeutycznej z seniorami.

[ZAMÓW W DBP](#)

Kawińska, Martyna (2023), **Wsparcie seniorów w obszarze aktywności społecznej**

Celem artykułu jest prezentacja złożonego wsparcia udzielonego seniorom w obszarze aktywności społecznej. Zaprezentowane rozwiązania są wynikiem podjętych działań modelu interwencji społecznej, który testowany był w okresie maj – listopad 2022 r. w trzech gminach województwa mazowieckiego: gminy miejskiej Przasnysz, gminy miejsko-wiejskiej Wyszogród oraz gminy wiejskiej Boguty-Pianki.

[ZAMÓW W DBP](#)

Czytaj
online

DLA PRACUJĄCYCH Z OSOBAMI W PODESZŁYM WIEKU

Artykuły z Bazy EDUKACJA z 2022 roku

Sudoł, Grzegorz (2022), **Centra aktywności seniorów jako odpowiedź na wykluczenie społeczne osób starszych w obszarze bezpieczeństwa społecznego**

Artykuł diagnozuje potrzeby, definiuje cele i zadania jakie stoją przed Centrami Aktywności Seniorów (dalej: CAS) w zakresie bezpieczeństwa społecznego.

[ZAMÓW W DBP](#) >>

Czytaj
online

Bednarski, Marek (2022), **Czy państwo powinno zachęcać seniorów do pozostawania na rynku pracy? : perspektywy ekonomiczna i społeczna**

W artykule autor prezentuje sposoby trenowania kompetencji psychicznych i wzmacniania odporności psychicznej.

[ZAMÓW W DBP](#) >>

Czytaj
online

Krawczyk-Blicharska, Małgorzata (2022), **Doradztwo coachingowe w pracy z seniorami**

W artykule ukazano prognozy demograficzne dotyczące starzenia się społeczeństwa. Opisano możliwości coachingu, jako metody stymulującej i wspierającej aktywizację seniorów. Podano przykłady dobrych praktyk doradztwa coachingowego.

[ZAMÓW W DBP](#) >>

Orlińska, Ewa (2022), **Trening orientacji w rzeczywistości w pracy z osobą starszą z zaburzeniami neuropoznawczymi w nurcie metody Montessori Senior - Montessori Lifestyle®**

Opisano adaptację metody Marii Montessori na potrzeby seniorów - Montessori Senior - Montessori Lifestyle®. Przedstawiono trening orientacji w rzeczywistości na przykładzie studium przypadku.

[ZAMÓW W DBP](#) >>

DLA SENIORA

Cyfrowy świat seniora : smartfon, tablet i nie tylko /

Alicja Żarowska-Mazur.

Warszawa : PWN, 2023.

Książka przeznaczona jest **dla osób w wieku 60+**. Stanowi kontynuację dwóch poprzednich tomów: Cyfrowy Świat 60+. Ty i Twój komputer oraz Cyfrowy Świat 60+. Co słycać na fejsie. Omówione są **dwa systemy** operacyjne: **iOS** oraz **Android**. Na **konkretnych przykładach** pokazano:

- jak obsługiwać pocztę elektroniczną,
- jak wyszukiwać informacje w internecie,
- jak udostępniać zdjęcia lub filmy,
- jak korzystać z map,
- jak instalować i aktualizować aplikacje przeznaczone dla urządzeń mobilnych.

W książce przedstawiono również aspekt bezpiecznego korzystania z urządzeń mobilnych.

[ZAMÓW W DBP](#)

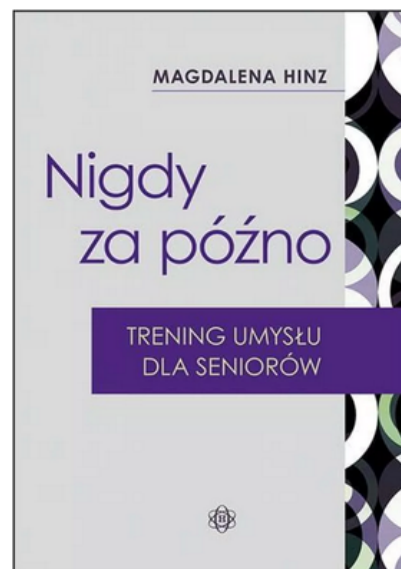

Nigdy za późno : trening umysłu dla seniorów /

Magdalena Hinz.

Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2023.

W książce zamieszczono **ćwiczenia**, których celem jest spowolnienie wystąpienia i rozwoju u osób starszych zaburzeń funkcji poznawczych, takich jak pamięć, myślenie, rozumienie. Są tu różnego rodzaju **krzyżówki, testy i łamigłówki**, których rozwiązanie wymaga między innymi: liczenia, porównywania, odróżniania, wyodrębniania, uzupełniania, przekształcania, odnajdywania, łączenia, wybierania, grupowania. Zadania oparte są na materiale graficznym, obrazkowym, cyfrowym, literowym oraz wyrazowym.

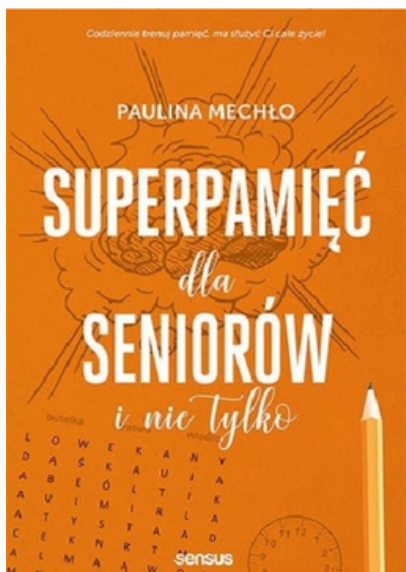

[ZAMÓW W DBP](#)

DLA SENIORA

***Superpamięć dla seniorów i nie tylko /
Paulina Mechło.
Gliwice : Sensus, copyright © 2023.***

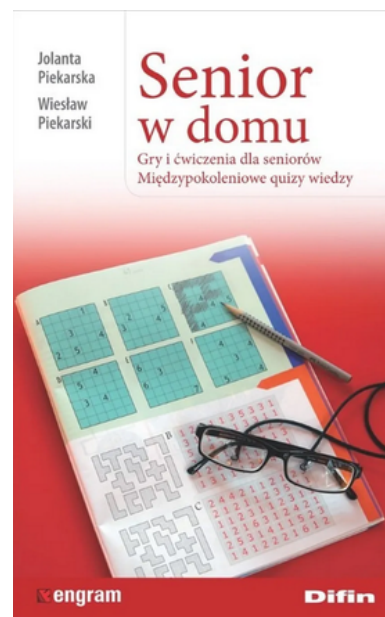
W tej książce znajdą Państwo **zestaw ćwiczeń i rozrywek umysłowych** pomagających w **treningu pamięci, logicznego myślenia, skupienia uwagi**, przygotowanych przez wysokiej klasy specjalistkę. Autorka opracowała zadania tak, żeby można je było stosować dzień po dniu, bo w treningach poznawczych wytrwałość liczy się bardziej niż perfekcyjność w wykonaniu ćwiczenia.

[ZAMÓW W DBP](#)

***Senior w domu :
gry i ćwiczenia dla seniorów : międzypokoleniowe quizy wiedzy /
Jolanta Piekarska, Wiesław Piekarski.
Warszawa : Difin, 2021.***

Publikacja ma charakter poradnikowy i jest dedykowana **seniorom, którzy** z różnych powodów **rzadko wychodzą z domu**, stronią od ludzi i niechętnie wchodzą w relacje społeczne. Pomyślana jest tak, że najpierw znalazły się w niej **ćwiczenia aktywizujące intelektualnie** przeznaczone do samodzielnego rozwiązywania. Następnie jest seria **quizów**. By je rozwiązać, senior musi poszukać pomocników – ludzi młodych. Musi więc wejść w relacje. **Wspólne rozwiązywanie zadań z ludźmi młodymi** ma walor nie tylko edukacyjny, ale i społeczny a, nawet terapeutyczny. Trzecia część książki jest opisem zorganizowanego przez Autorów międzypokoleniowego spotkania integracyjnego. Ma za zadanie zachęcić seniorów do wyjścia z domu, do wzięcia udziału w różnych rodzajach aktywności w swoim środowisku.

[ZAMÓW W DBP](#)

DLA SENIORA

**Seria *Demencja? : to nie dla mnie!* :
ćwiczenia percepcji i pamięci dla osób w podeszłym wieku /
Magdalena Hinz.**

Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2021.

W książkach znajdziesz różnorodne **łamigłówki** oraz **zadania**, które zmuszają do refleksji nad życiem osobistym, zachęcając do **wspominania dawnych czasów oraz ważnych wydarzeń**. Ćwiczenia obejmują nie tylko aspekty pamięci, ale również myślenia, rozumienia, orientacji w czasie i przestrzeni, a także umiejętności liczenia, pisania i planowania. Dzięki nim, czytelnik ma szansę na **utrwalenie w pamięci** istotnych informacji, takich jak **adresy** czy **numery telefonów**.

ZAMÓW W DBP

**DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
WE WROCŁAWIU**

***MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ
OSÓB STARSZYCH***

październik 2025